

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA SVETA (EU) 2020/283

z dne 18. februarja 2020

o spremembi Uredbe (EU) št. 904/2010 v zvezi z ukrepi za krepitev upravnega sodelovanja za boj proti goljufijam na področju DDV

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 113 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Uredbi Sveta (EU) št. 904/2010 ⁽³⁾ so med drugim določena pravila o shranjevanju in izmenjavi specifičnih informacij z elektronskimi sredstvi na področju davka na dodano vrednost (DDV).
- (2) Rast elektronskega trgovanja (v nadaljnjem besedilu: e-trgovanje) olajšuje čezmejno prodajo blaga in storitev končnim potrošnikom v državah članicah. V tem okviru se čezmejno e-trgovanje nanaša na dobavo, za katero je DDV treba plačati v eni državi članici, dobavitelj pa ima sedež v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Vendar goljufiva podjetja s sedežem v eni od držav članic, na tretjem ozemlju ali v tretji državi izkoriščajo priložnosti, ki jih prinaša e-trgovanje, da bi pridobila nepošteno tržne prednosti z izogibanjem obveznostim na področju DDV. Kadar se uporablja načelo obdavčitve v namembnem kraju, ker potrošniki nimajo knjigovodskih obveznosti, države članice potrošnje potrebujejo ustrezna orodja za odkrivanje in nadzor takih goljufivih podjetij. Pomembno je, da se borimo proti čezmejnimi goljufijam na področju DDV, ki so posledica goljufivega ravnanja nekaterih podjetij na področju čezmejnega e-trgovanja.
- (3) Sodelovanje med davčnimi organi držav članic (v nadaljnjem besedilu: davčni organi) v boju proti goljufijam na področju DDV je običajno temeljilo na evidencah podjetij, ki so neposredno vključena v obdavčljive transakcije. Pri čezmejnih dobavah med podjetji in potrošniki, ki so značilne za področje e-trgovanja, pa je mogoče, da take informacije niso vedno neposredno na voljo. Davčni organi zato potrebujejo nova orodja za učinkovit boj proti goljufijam na področju DDV.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 17. decembra 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL C 240, 16.7.2019, str. 29.

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 904/2010 z dne 7. oktobra 2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost (UL L 268, 12.10.2010, str. 1).

- (4) Pri veliki večini čezmejnih spletnih nakupov, ki jih opravijo potrošniki v Uniji, se plačila opravljajo prek ponudnikov plačilnih storitev. Da ponudnik plačilnih storitev lahko opravi plačilno storitev, ima specifične informacije za identifikacijo prejemnika ali prejemnika plačila tega čezmejnega plačila skupaj s podrobnostmi o datumu, znesku in državi članici, iz katere izvira plačilo. Take informacije so potrebne, da lahko davčni organi opravljajo svoje osnovne naloge za odkrivanje goljufivih podjetij in za določitev obveznosti glede DDV v zvezi s čezmejnimi dobavami med podjetji in potrošniki. Zato je za odkrivanje goljufij na področju DDV in boju proti njim, predvsem v zvezi z dobavami med podjetji in potrošniki, nujno in sorazmerno, da so državam članicam na voljo informacije, povezane z DDV, ki jih hranijo ponudniki plačilnih storitev, ter da države članice te informacije lahko shranjujejo v svojih nacionalnih elektronskih sistemih in jih posredujejo v osrednji elektronski sistem informacij o plačilih.
- (5) Nujen in sorazmeren ukrep za učinkovit boj proti goljufijam na področju DDV je dati državam članicam orodja za zbiranje, shranjevanje in posredovanje informacij, ki jih zagotovijo ponudniki plačilnih storitev, ter dati uradnikom za zvezo Eurofisca dostop do teh informacij, kadar so povezane s preiskavo domnevne goljufije na področju DDV ali odkrivanja goljufij na področju DDV. Ta orodja so ključna, saj davčni organi potrebujejo te informacije za namene nadzora nad DDV, da bi zaščitili javne prihodke, pa tudi zakonita podjetja v državah članicah, kar posledično ščiti delovna mesta in državljane Unije.
- (6) Pomembno je, da države članice informacije v zvezi s plačili obdelujejo sorazmerno s ciljem boja proti goljufijam na področju DDV. Zato države članice ne bi smele zbirati, shranjevati ali posredovati informacij o potrošnikih ali plačnikih in o plačilih, za katere ni verjetno, da so povezane z gospodarsko dejavnostjo.
- (7) Da bi omogočil učinkovitejši boj proti goljufijam na področju DDV bi bilo treba vzpostaviti osrednji elektronski sistem informacij o plačilih (v nadaljnjem besedilu: CESOP), v katerega države članice posredujejo informacije o plačilih, ki jih zbirajo in lahko hranijo na nacionalni ravni. CESOP bi moral v zvezi s posameznimi prejemniki plačil hraniti, združevati in analizirati vse informacije glede plačil, povezane z DDV, ki jih posredujejo države članice. CESOP bi moral omogočati popoln pregled plačil, ki jih prejemniki plačil prejmejo od plačnikov, lociranih v državah članicah, in uradnikom za zvezo Eurofisca omogočati dostop do rezultatov določenih analiz informacij. CESOP bi moral prepoznati večkratne vnose istih plačil, na primer kadar banka in izdajatelj kartice plačnika lahko sporočita podatke o istem plačilu, prečistiti informacije, prejete iz držav članic, na primer odstraniti podvojene vnose in popraviti napake v podatkih, ter uradnikom za zvezo Eurofisca dovoliti, da navzkrižno preverijo informacije o plačilih z informacijami o DDV, ki jih imajo na voljo, izvajajo poizvedbe za namene preiskave domnevne goljufije na področju DDV ali za odkrivanje goljufij na področju DDV in dodajanje dodatnih informacij.
- (8) Obdavčitev je pomemben cilj v splošnem javnem interesu Unije in držav članic, kar je bilo priznано v povezavi z omejitvami, ki se lahko naložijo v zvezi z obveznostmi in pravicami iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ ter Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾. Omejitve v zvezi s pravicami do varstva podatkov so potrebne zaradi narave in obsega informacij, ki izvirajo od ponudnikov plačilnih storitev, in temeljijo na posebnih pogojih iz Direktive Sveta (EU) 2020/284 ⁽⁶⁾. Ker so informacije o plačilih posebej občutljive, je v skladu z uredbama (EU) 2016/679 in (EU) 2018/1725 nujno, da je na vseh stopnjah obdelave podatkov jasno, kdo je upravljaec ali obdelovalec.
- (9) Zato je treba pri pravicah posameznikov, na katere se nanašajo podatki, uporabiti omejitve v skladu z Uredbo (EU) št. 904/2010. Dejansko bi polna uporaba pravic in obveznosti posameznikov, na katere se nanašajo podatki, resno ogrozila cilj učinkovitega boja proti goljufijam na področju DDV in bi posameznikom, na katere se nanašajo podatki, lahko omogočila oviranje potekajočih analiz in preiskav zaradi velike količine informacij, ki jih pošiljajo ponudniki plačilnih storitev, in morebitnega obsežnega pošiljanja zahtev posameznikov, na katere se nanašajo podatki, državam članicam, Komisiji ali obojim. To bi zmanjšalo zmogljivost davčnih organov pri izpolnjevanju ciljev te uredbe, in sicer z ogrožanjem poizvedb, analiz, preiskav in postopkov, ki se izvajajo v skladu s to uredbo. Zato bi bilo treba uporabiti omejevanje pravic posameznikom, na katere se nanašajo podatki, kadar se informacije obdelujejo v skladu s to uredbo. Cilja boja proti goljufijam na področju DDV ni mogoče doseči z manj omejevalnimi sredstvi enake učinkovitosti.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽⁶⁾ Direktiva Sveta (EU) 2020/284 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih zahtev za ponudnike plačilnih storitev (glej stran 7 tega Uradnega lista).

- (10) Dostop do informacij o plačilih, shranjenih v CESOP, bi morali imeti le uradniki za zvezo Eurofisca, in sicer samo za namene boja proti goljufigam na področju DDV. Navedene informacije bi se lahko uporabljale ne le za odmero DDV, temveč tudi za odmero drugih prelevmanov, dajatev in davkov, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 904/2010. Te informacije pa se ne bi smele uporabljati za druge namene, kot na primer komercialne.
- (11) Pri obdelavi informacij o plačilih v skladu s to uredbo bi se morala vsaka država članica omejiti na to, kar je sorazmerno in potrebno za namene preiskave domnevnih goljufig na področju DDV ali za odkrivanje goljufig na področju DDV.
- (12) Za zaščito pravic in obveznosti v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 je pomembno, da se informacije v zvezi s plačili ne uporabljajo za avtomatizirano sprejemanje posameznih odločitev in bi jih bilo treba vedno preveriti s sklicevanjem na druge davčne informacije, ki so na voljo davčnim organom.
- (13) Potrebno in sorazmerno je, da ponudniki plačilnih storitev hranijo evidence informacij o prejemnikih plačil in plačilih v zvezi s plačilnimi storitvami, ki jih ponujajo, tri koledarska leta, da bi državam članicam pomagali pri boju proti goljufigam na področju DDV in odkrivanju goljufov. To je dovolj dolgo obdobje, ki državam članicam omogoča učinkovito izvedbo nadzora in preiskavo domnevnih goljufig na področju DDV ali njihovo odkritje, hkrati pa je sorazmerno glede na veliko količino informacij o plačilih in njihovo občutljivost z vidika varstva osebnih podatkov.
- (14) Medtem ko bi vsem uradnikom za zvezo Eurofisca moral biti omogočen dostop do informacij o plačilih, shranjenih v CESOP, s ciljem boja proti goljufigam na področju DDV, bi pa ustrezno pooblašene osebe Komisije morale imeti možnost dostopati do teh informacij le za namene razvoja in vzdrževanja CESOP. Vse osebe z dostopom do teh informacij so zavezane s pravili o zaupnosti iz Uredbe (EU) št. 904/2010.
- (15) Ker bo za vzpostavitev CESOP potreben nov tehnološki razvoj, je treba odložiti uporabo te uredbe, da se državam članicam in Komisiji omogoči razvoj teh tehnologij.
- (16) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s tehničnimi ukrepi za vzpostavitev in vzdrževanje CESOP, nalogami Komisije za tehnično upravljanje CESOP, tehničnimi podrobnostmi za zagotavljanje povezave in splošne interoperabilnosti med nacionalnimi elektronskimi sistemi in CESOP, standardnimi elektronskimi obrazci za zbiranje informacij od ponudnikov plačilnih storitev, tehničnimi in drugimi podrobnostmi v zvezi z dostopom uradnikov za zvezo Eurofisca do informacij, praktičnimi ureditvami za identifikacijo uradnikov za zvezo Eurofisca, ki imajo dostop do CESOP, postopki, ki omogočajo sprejetje ustreznih tehničnih in organizacijskih varnostnih ukrepov za razvoj in delovanje CESOP, vlogo in odgovornostjo držav članic in Komisije, kadar delujejo kot upravljavec in obdelovalec v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Uredbo (EU) 2018/1725, ter v zvezi s postopkovno ureditvijo glede Eurofisca. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾.
- (17) Goljufige na področju DDV so skupni problem vseh držav članic. Posamezne države članice nimajo potrebnih informacij, na podlagi katerih bi lahko zagotovile pravilno uporabo pravil o DDV pri čezmejnem e-trgovanju ali se spopadle z goljufigami na področju DDV pri čezmejnem e-trgovanju. Ker cilja te uredbe, to je boja proti goljufigam na področju DDV, države članice v okviru čezmejnega e-trgovanja ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(7) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (18) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do varstva osebnih podatkov. V zvezi s tem ta uredba strogo omejuje količino osebnih podatkov, ki so dani na voljo državam članicam. Obdelava informacij o plačilih v skladu s to uredbo bi se morala izvajati samo za namene boja proti goljufijam na področju DDV.
- (19) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 14. marca 2019 ⁽⁸⁾.
- (20) Uredbo (EU) št. 904/2010 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 904/2010 se spremeni:

(1) v členu 2 se dodajo naslednje točke:

- „(s) ‚ponudnik plačilnih storitev‘ pomeni katero koli od kategorij ponudnikov plačilnih storitev iz točk (a) do (d) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali fizično ali pravno osebo, za katero velja izjema v skladu s členom 32 navedene direktive;
- (t) ‚plačilo‘ pomeni plačilno transakcijo, kakor je opredeljena v točki 5 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366, ali denarno nakazilo, kakor je opredeljeno v točki 22 člena 4 navedene direktive, ob upoštevanju izvetij iz člena 3 navedene direktive;
- (u) ‚plačnik‘ pomeni plačnika, kakor je opredeljen v točki 8 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (v) ‚prejemnik plačila‘ pomeni prejemnika plačila, kakor je opredeljen v točki 9 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366.

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).“;

(2) poglavje V se spremeni:

(a) naslov poglavja V se nadomesti z naslednjim:

„ZBIRANJE, SHRANJEVANJE IN IZMENJAVA SPECIFIČNIH INFORMACIJ“;

(b) pred člen 17 se vstavi naslednji naslov:

„ODDELEK 1

Avtomatiziran dostop do specifičnih informacij, shranjenih v nacionalnih elektronskih sistemih“;

(c) za členom 24 se vstavi naslednji oddelek:

„ODDELEK 2

Osrednji elektronski sistem informacij o plačilih

Člen 24a

Komisija razvije, vzdržuje, gosti in tehnično upravlja osrednji elektronski sistem informacij o plačilih (v nadaljnjem besedilu: CESOP) za namene preiskav domnevnih goljufij na področju DDV ali za odkrivanje goljufij na področju DDV.

Člen 24b

1. Vsaka država članica zbira informacije o prejemnikih plačil in o plačilih iz člena 243b Direktive 2006/112/ES.

⁽⁸⁾ UL C 140, 16.4.2019, str. 4.

Vsaka država članica zbere informacije iz prvega pododstavka od ponudnikov plačilnih storitev:

- (a) najpozneje do konca meseca po koledarskem četrtletju, na katerega se nanašajo informacije;
- (b) s standardiziranim elektronskim obrazcem.

2. Vsaka država članica lahko hrani informacije, zbrane v skladu z odstavkom 1, v nacionalnem elektronskem sistemu.

3. Centralni urad za zvezo ali službe za zvezo ali pristojni uradniki, ki jih določi pristojni organ posamezne države članice, v CESOP posredujejo informacije, zbrane v skladu z odstavkom 1, najpozneje deseti dan drugega meseca po koledarskem četrtletju, na katerega se informacije nanašajo.

Člen 24c

1. CESOP ima v zvezi z informacijami, posredovanimi v skladu s členom 24b(3), naslednje zmogljivosti:

- (a) za shranjevanje informacij;
- (b) za združevanje informacij za vsakega posameznega prejemnika plačila;
- (c) za analiziranje shranjenih informacij skupaj z ustreznimi ciljno usmerjenimi informacijami, sporočenimi ali zbranimi v skladu s to uredbo;
- (d) za omogočanje dostopa do informacij iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka uradnikom za zvezo Eurofisca iz člena 36(1).

2. Informacije iz odstavka 1 se v CESOP hranijo največ pet let od konca leta, v katerem so bile posredovane v CESOP.

Člen 24d

Dostop do CESOP se odobri le uradnikom za zvezo Eurofisca iz člena 36(1), ki imajo osebno uporabniško identifikacijo za CESOP, in kadar je dostop povezan s preiskavo domnevne goljufije na področju DDV ali z odkrivanjem goljufij na področju DDV.

Člen 24e

Komisija z izvedbenimi akti sprejme naslednje:

- (a) tehnični ukrepi za vzpostavitev in vzdrževanje CESOP;
- (b) naloge Komisije za tehnično upravljanje CESOP;
- (c) tehnične podrobnosti o infrastrukturi in orodjih, potrebnih za zagotavljanje povezave in splošne interoperabilnosti med nacionalnimi elektronskimi sistemi iz člena 24b in CESOP;
- (d) standardne elektronske obrazce iz točke (b) drugega pododstavka člena 24b(1);
- (e) tehnične in druge podrobnosti v zvezi z dostopom do informacij iz točke (d) člena 24c(1);
- (f) praktične ureditve za identifikacijo uradnikov za zvezo Eurofisca iz člena 36(1), ki bodo imeli dostop do CESOP v skladu s členom 24d;
- (g) postopke, ki jih ves čas uporablja Komisija, ki zagotovijo, da se uporabljajo ustrezni tehnični in organizacijski varnostni ukrepi za razvoj in delovanje CESOP;
- (h) vloge in odgovornosti držav članic in Komisije v zvezi z nalogami upravljavca in obdelovalca v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta (**).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 58(2).

Člen 24f

1. Stroški vzpostavitve, upravljanja in vzdrževanja CESOP bremenijo splošni proračun Unije. Ti stroški vključujejo stroške varne povezave med CESOP in nacionalnimi elektronskimi sistemi iz člena 24b(2) ter tudi stroške storitev, potrebnih za izvajanje zmogljivosti, navedenih v členu 24c(1).
2. Vsaka država članica krije stroške vseh potrebnih sprememb svojih nacionalnih elektronskih sistemov iz člena 24b(2) in so za to tudi odgovorne.“;

(*) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

(**) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

- (3) člen 37 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 37

1. Predsednik Eurofisca Odboru iz člena 58(1) predloži letno poročilo o dejavnostih na vseh delovnih področjih. Letno poročilo vsebuje vsaj:

- (a) skupno število dostopov do CESOP;
- (b) operativne rezultate na podlagi informacij, do katerih je bilo dostopano in ki so bile obdelane na podlagi člena 24d, ki jih identificirajo uradniki za zvezo Eurofisca;
- (c) oceno kakovosti podatkov, obdelanih v CESOP.

2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme postopkovno ureditev v zvezi z Eurofiscom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 58(2)“;

- (4) v členu 55 se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Informacije iz oddelka 2 poglavja V se uporabljajo samo za namene iz odstavka 1, in če so bile preverjene s sklicevanjem na druge informacije o DDV, ki so na voljo pristojnim organom držav članic.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 18. februarja 2020

Za Svet
Predsednik
Z. MARIĆ